

RAADGEVENDE COMMISSIE VOOR DE
BESCHERMING VAN DE
PERSOONLIJKE LEVENSSFEER

ADVIES Nr 86 / 045 van 23 april 1986

O. ref. : 10527 / L / A / 45

BETREFT: De mededeling aan derden van gegevens verkregen door toedoen van het Rijksregister.

De Raadgevende Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer,

Gelet op de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen, inzonderheid op artikel 12, derde lid;

Gelet op het verzoek om advies van 22 november 1985, van de Minister van Justitie betreffende het gebruik van de gegevens verkregen van het Rijksregister en meer bepaald inzake hun mededeling aan derden;

Heeft op 23 april 1986 volgend advies gegeven :

De wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen handelt uitvoerig over het gebruik van het identificatienummer van het Rijksregister. Er wordt in artikel 8 bepaald op welke wijze en onder welke voorwaarden dit nummer kan worden gebruikt.

De wet spreekt evenwel niet over het gebruik door hen (openbare overheden, instellingen van openbaar nut, notarissen, gerechtsdeurwaarders, instellingen van Belgisch recht) die toegang tot het Rijksregister hebben bekommen, van de negen basisgegevens vermeld in artikel 3, eerste lid, van de wet.

Artikel 3, derde lid, van de wet stelt dat de zogenaamde "bijkomende gegevens" alleen mogen worden meegedeeld aan de overheid die ze heeft verstrekt.

Met betrekking tot het gebruik van het identificatienummer van het Rijksregister heeft de Commissie reeds bepaalde standpunten ingenomen, rekening houdend, enerzijds met de bijzondere bescherming die de Wetgever aan dit gebruik heeft willen verbinden en , anderzijds, met de overtuiging van de Commissie dat een te verregaande verspreiding van het identificatienummer een gevaar kan betekenen voor de persoonlijke levenssfeer van de natuurlijke personen.

Uit het feit dat de Wetgever zich niet heeft uitgesproken over de bescherming van de andere gegevens dan het identificatienummer mag niet worden afgeleid dat de Commissie in haar beoordeling zou beperkt zijn. Zij kan bijgevolg volledig vrij oordelen en zou eventueel strenger kunnen zijn met betrekking tot de mededeling van een basisgegeven dan van het identificatienummer. Bijvoorbeeld omwille van de gevoeligheid van het gegeven.

Het feit dat de Commissie geen advies heeft te verstrekken met de betrekking tot de koninklijke besluiten waarbij toegang wordt verleend tot het Rijksregister (art. 5, lid 1), het bepaalde in het tweede lid van artikel 5 niet in acht genomen, belet haar geenszins een advies uit te brengen over de voorliggende aangelegenheid. Op basis van artikel 12 van de wet is de Commissie immers bevoegd" ... hetzij uit eigen beweging, hetzij op verzoek van de Minister van Justitie, adviezen te geven betreffende iedere aangelegenheid die betrekking heeft op de bescherming van het privé-leven in het kader van deze wet, ...", dus ook over de mededeling aan derden van bepaalde gegevens.

Voor het goede begrip is het belangrijk te weten wie derde kan zijn : de titularis van de gegevens, een overheid of instelling al dan niet gemachtigd om toegang te hebben tot het Rijksregister, een natuurlijke of rechtspersoon uit de private sector, een buitenlandse overheid, enz..

Ongeacht de aard van de derde zou de mededeling van bepaalde via het Rijksregister bekomen gegevens aan een derde tot kennelijk gevolg hebben dat deze derde de gegevens zelf niet hoeft op te vragen aan het Rijksregister (of aan de gemeente). Dit betekent dat men komt te staan voor een systeem van onrechtstreekse toegang tot het Rijksregister, waarbij men zich niet bekommert te weten of de derde al dan niet zelf gemachtigd is of gemachtigd zou kunnen worden om toegang tot het Rijksregister te hebben.

De Wetgever heeft de toegang tot het Rijksregister duidelijk willen beperken en uitdrukkelijk in een systeem van machtigingen voorzien (artikel 5). Het zou dan ook indruisen tegen de geest van de wet toe te staan dat de bekomen gegevens zonder meer zouden worden medegedeeld aan derden.

De Commissie is daarom van mening dat in beginsel een overheid of een instelling, die machtiging tot toegang tot het Rijksregister heeft bekomen, de gegevens waarvan zij kennis heeft niet kan mededelen aan derden die zelf geen machtiging tot toegang hebben bekomen. Zij is van oordeel dat het hierbij van geen belang is of de betrokken derden al dan niet in de voorwaarden verkeren om een machtiging te bekomen. Zolang zij deze machtiging niet effectief hebben verkregen mogen de gegevens van het Rijksregister in beginsel niet worden medegedeeld.

De Commissie is er zich van bewust dat deze regel niet uitdrukkelijk in de wet staat neergeschreven. Zij geeft er zich eveneens rekenschap van dat het voormeld streng principe in een aantal gevallen de goede werking van de openbare diensten in mindere of meerdere mate kan hinderen. Wat de Commissie evenwel wil voorkomen is dat men tot een ongecontroleerd georganiseerd systeem zou komen van mededeling van gegevens of van documenten waarop de gegevens vermeld staan.

De Commissie meent daarom dat de titularis van een machtiging tot toegang tot het Rijksregister zich moeten houden aan de stelregel dat de gegevens niet mogen worden medegedeeld aan derden.

Het spreekt van zelf dat een mededeling aan derden die zich in een welbepaald geval en ten zeer uitzonderlijke titel zou kunnen opdringen slechts kan worden overwogen in het kader van de uitoefening van opdrachten die vallen binnen de wettelijke bevoegdheden van de gemachtigde overheid en op voorwaarde dat de koninklijke besluiten die toegang verlenen tot het Rijksregister de modaliteiten van die handelswijze omschrijven. De Commissie wenst over de ontwerpen van dergelijke besluiten te worden geraadpleegd.

Daarbij zal vooreerst de hoedanigheid van de derde moeten worden onderzocht :

- gaat het over een overheid of over een private persoon ?
- heeft de overheid eventueel een machtiging tot toegang verkregen of niet ?
- indien dit niet het geval is, vervult zij de voorwaarden om een machtiging te bekomen ?

De Commissie maakt het grootste voorbehoud in dit verband voor de mededeling van de gegevens aan een derde private persoon.

Vervolgens moet de aard der gegevens onderzocht worden :

- zijn ze gevoelig ?
- behoren ze tot de lijst van de negen basisgegevens (art. 3, eerste lid) of gaat het om gegevens bedoeld bij artikel 6 ?

De Secretaris,

De Voorzitter,

J. BARET

D. HOLSTERS.